

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/22/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010210127
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7010210127.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a sudcov JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci navrhovateľa: U. M., nar. XX. XX. XXXX, T., M., zastúpený spoločnosťou Advokát Pirč, s. r. o., Štrbská 4, Košice, proti odporcovi: JUDr. Jozef Váško, Szakkayho 1, Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Lemešany so sídlom v Drienove, IČO: 00 200 590, o určenie povinnosti odporcovi zdržať sa konania smerujúceho k speňaženiu spoluvlastníckeho podielu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 02. novembra 2011, č. k. 9 Cbi 1/2010-58, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 02. novembra 2011, č. k. 9 Cbi 1/2010-58 p o t v r d z u j e.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení konštatoval, že navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konania smerujúceho k speňaženiu spoluvlastníckeho podielu úpadcu Poľnohospodárske družstvo Lemešany so sídlom v M. na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, katastrálneho územia M., parc. č. XXX. Návrh odôvodnil tým, že 05. 03. 2010 mu ako spoluvlastníkovi uvedenej nehnuteľnosti bola doručená výzva odporcu na uplatnenie predkupného práva na spoluvlastnícky podiel úpadcu na predmetnom pozemku do 30 - tich dní od doručenia výzvy s tým, že v opačnom prípade pristúpi k speňaženiu predmetného podielu v zmysle schváleného plánu speňaženia. Zastával názor, že ak by správca pristúpil k tomuto konaniu konal by v rozpore s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 22. 01. 2007, ktorým súd vylúčil z konkurznej podstaty úpadcu všetky pozemky kat. územia M. zapísané na LV č. XXXX. Uviedol, že na uvedenom liste vlastníctva bol zahrnutý aj pozemok - trvalé trávnaté porasty vo výmere XXX XXX m², parcelné č. XXX, ktorý bol v reštitučnom konaní rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Prešove vydaný

žiadateľom spoluvlastníckych podielov celkovo vo výške XXXXXX/XXXXXXX a ostatný spoluvlastnícky podiel a to vo výške XXXXXX/XXXXXXX ostal vo vlastníctve Poľnohospodárskeho družstva Lemešany. Následne bol predmetný pozemok vyňatý z LV č. XXXX, katastrálne územie M., a nanovo zapísaný na LV č. XXXX, katastrálne územie M.. Mal za to, že pozemok zapísaný na LV č. XXXX s parc. č. XXX, ktorý má správca speňažiť je totožný s pozemkom zapísaným v čase vydania vyššie uvedeného rozsudku Krajského súdu v Košiciach na LV č. XXXX, v katastrálnom území M., a konanie správcu smerujúce k speňaženiu spoluvlastníckeho podielu úpadcu na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, katastrálne územie M., považoval za konanie v rozpore s právnym stavom nastoleným právoplatným rozsudkom. Odporca žiadal návrh zamietnuť. Tvrdil, že pozemky zapísané na LV č. XXXX, v katastrálnom území M., boli vylúčené z konkurznej podstaty z dôvodu, že na majetok boli uplatnené reštitučné nároky, o ktorých sa dovtedy nerozhodlo. Ku dňu podania návrhu však Pozemkový úrad Prešov rozhodol, že sa vydávajú pôvodným vlastníkom spoluvlastnícke podiely s tým, že podiel pozostávajúci z XXXXXX/XXXXXXX ostáva vo vlastníctve úpadcu. Na základe tejto skutočnosti správca 04. 01. 2010 doplnil súpis konkurznej podstaty o uvedený podiel. S prihliadnutím na znenie § 68 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV) vyvodil záver, že zápis nehnuteľnosti do konkurznej podstaty mal byť uskutočnený až po meritórnom rozhodnutí o reštitučných nárokoch. O týchto nárokoch bolo rozhodnuté správnym rozhodnutím a preto neexistuje žiadna právna prekážka, aby bol spoluvlastnícky podiel zapísaný do súpisu podstaty a ako súčasť podstaty speňažený podľa plánu.

Súd na základe vykonaného dokazovania s poukázaním na ustanovenia § 19 ods. 1 a § 68 ods. 1 ZKV dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Považoval za nesporné skutočnosti o uplatnenom reštitučnom nároku navrhovateľa a ďalších oprávnených osôb v zmysle § 4 zákona č. 229/1991 Zb., o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté Obvodným pozemkovým úradom Prešov z 21. 04. 2009 o nevydaní nehnuteľnosti, ktoré nespochybňuje oprávnenosť oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky v zmysle citovaného zákona, avšak oprávneným osobám sa pre zákonné prekážky podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb. nevydáva časť nehnuteľnosti s tým, že nepriznaním vlastníckeho práva k pozemku nie je dotknuté právo oprávnených osôb na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § XX ods. 1, ods. 3 citovaného zákona, ktoré si môžu uplatniť v lehote do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia na Slovenskom pozemkovom fonde. Z výpisu katastra nehnuteľností z 09. 03. 2010 vydanom po rozhodnutí správneho orgánu o vydaní nehnuteľnosti po preskúmaní reštitučného nároku oprávnených osôb súd zistil, že parcela č. XXX - trvalé trávnaté porasty o výmere XXX XXX m² ako parcela registra „E“, evidovaná na mape určeného operátu, je vedená na LV č. XXXX., katastrálne územie M., obec M., okres S. a okrem vlastníkov je na uvedenom liste vlastníctva vedené aj Poľnohospodárske družstvo Lemešany, so sídlom v M., v spoluvlastníckom podiele XXXXXX/XXXXXXX, pričom ako titul nadobudnutia je uvedené rozhodnutie Okresného pozemkového úradu zo 16. 02. 2009, z čoho možno vyvodiť záver, že ide o totožnú parcelu, ktorá bola pôvodne vedená na LV č. XXXX, katastrálneho územia M.. Súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že konkurzný zákon nepozná dodatočné zapísanie majetku do súpisu konkurznej podstaty, ak reštitučný návrh bol uplatnený dôvodne a nebol vydaný z dôvodu prekážky a dodal, že žiadne ustanovenie ZKV neupravuje nemožnosť zapísať vylúčený majetok z konkurznej podstaty ako novo objavený majetok, navyše ak z rozhodnutia o nevydaní nehnuteľnosti z 21. 04. 2009 vyplýva, že sa nehnuteľnosť nevydáva a nepriznaním vlastníckeho práva k pozemku nie je dotknuté právo oprávnených osôb na náhradu v zmysle zákona. Zdôraznil tiež, že z návrhu ani zo stanovisk navrhovateľa nie je zrejmé aký bol jeho úmysel, aby súd uložil odporcovi zdržať sa konania smerujúceho k speňaženiu spoluvlastníckeho podielu, keďže súčasťou konkurzného konania je aj fáza speňažovania podstaty. Navyše konkurzné konanie ako každé súdne konanie je autonómne v tom, že postupovať v ňom, robiť úkony a iným spôsobom ovplyvňovať jeho priebeh môže len súd, na ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. Do súdneho konania nemôže zasahovať žiaden iný súd, ale ani ten istý súd v rámci iného konania. Usmerňovať činnosť práce môže súd len v rámci konkrétneho konkurzného konania. V rozhodnutí vydanom v inom súdnom konaní nie je možné správcovi podstaty ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v konkurznom konaní, pretože takýto postup by mohol viesť k situácii, že by správcovi boli dané vzájomne si odporujúce pokyny. Len konkurzný sudca môže usmerňovať správcu konkurznej podstaty pri speňažovaní majetku úpadcu v súlade so s plánom speňaženia schváleným konkurznými veriteľmi. Súd nepovažoval za potrebné zabezpečiť identifikáciu parciel, pretože z

predložených listinných dôkazov spornosť totožnosti parciel nevyplýva. Ak navrhovateľ zastáva názor, že jeho práva sú porušované, že odporca si neplní riadne svoje povinnosti a pri výkone svojej funkcie nepostupuje s odbornou starostlivosťou, má možnosť podať podnet na konkurzný súd na jeho nesprávny postup pri speňažovaní majetku (§ 8 ZKV). Súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporca si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie s poukázaním na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. teda, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odôvodnení odvolania uviedol, že navrhovateľ vyhodnotil kroky odporcu ako kroky v rozpore s právoplatným rozhodnutím súdu aj so zákonnou úpravou predkupného práva, preto podal návrh s úmyslom dosiahnuť stav konformný platnému právu a záväznému rozhodnutiu súdu. Ustanovenie § 68 ZKV podľa jeho názoru neumožňuje iný výklad než taký, že záväzné rozhodnutie súdu o vylúčení majetku z konkurznej podstaty je konečné. Podotkol, že po vylúčení pozemkov z konkurznej podstaty úpadcu, žiadny nový ani čiastočný plán speňaženia nebol schválený. V danom prípade sa nejedná o novoobjavený majetok. Vylúčený z podstaty bol na základe zákona a právoplatného rozsudku. Odporca si prisvojil práva, ktoré pri speňažovaní majetku úpadcu idú nad rámec zákona a takýto stav nie je navrhovateľovi a ani iným spoluvlastníkom ľahostajný. Podľa názoru navrhovateľa ustanovenie § 68 ods. 1 ZKV je jednoznačné, že do podstaty možno zahrnúť len taký reštitučný majetok, ak nároky neboli uplatnené alebo boli zamietnuté. V konkrétnom reštitučnom konaní nároky uplatnené boli a zamietnuté neboli. K nevydaniu podielu na pozemkoch došlo z iných zákonných dôvodov a prekážok. Konkurzným súdom v danom prípade je totožný súd, ktorý vydal napadnutý rozsudok a do konkurzu bolo zasiahnuté rozsudkom tohto súdu, keď pozemky boli z konkurznej podstaty vylúčené. Z obavy, že prípadným predajom spoluvlastníckeho podielu by už nebolo možné prinavrátiť predchádzajúci právny stav, nemá navrhovateľ iný právny prostriedok, než predmetnú určovaciu žalobu podľa § 80 O. s. p. Navrhovateľ ďalej uviedol, že za existujúceho stavu je potrebné rešpektovať zákonnú úpravu v § 68 ods. 4 Obchodného zákonníka s použitím § 68 ods. 1 ZKV s prihliadnutím na právoplatný rozsudok súdu o vylúčení majetku z konkurznej podstaty a predaj nehnuteľného majetku má uskutočniť likvidátor ustanovený registrovým súdom po zrušení konkurzu. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel prípadne, aby v danej veci pripustil dovolanie z dôvodu, že by sa mohlo jednať o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že žiadne ustanovenie zákona o konkurze a vyrovnaní neupravuje nemožnosť zapísať už vylúčený majetok z konkurznej podstaty ako novoobjavený majetok, navyše ak z rozhodnutia o nevydaní nehnuteľnosti z 21. 04. 2009 vyplýva, že sa nehnuteľnosť nevydáva a nepriznaním vlastníckeho práva k pozemku nie je dotknuté právo oprávnených na náhradu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1, ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je opodstatnené.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa domáha uloženia povinnosti správcovi konkurznej podstaty zdržať sa konania smerujúceho k speňaženiu majetku úpadcu - spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti. Navrhovateľ tvrdil, že uvedený majetok úpadcu - spoluvlastnícky podiel nie je odporca oprávnený zapísať do konkurznej podstaty a následne ho v konkurznom konaní speňažiť, vzhľadom na predchádzajúce právoplatné rozhodnutie súdu o vylúčení predmetnej nehnuteľnosti (vrátane spoluvlastníckeho podielu úpadcu) z konkurznej podstaty. Odporca na druhej strane tvrdil, že úpadca je vlastníkom podielu k nehnuteľnosti, ktorý nebol vydaný oprávneným osobám na základe rozhodnutia správneho orgánu. Rozhodnutie správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť až po rozhodnutí súdu o vylúčení nehnuteľnosti z konkurznej podstaty, a preto bol oprávnený spoluvlastnícky podiel do konkurznej podstaty opätovne zapísať.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nesporne vyplynulo, že úpadca je spoluvlastníkom

nehnutelnosti v podiele, ktorý odporca zapísal do konkurznej podstaty. Predmetom konania nie je vylúčenie tejto nehnuteľnej veci z konkurznej podstaty ale uloženie povinnosti správcovi konkurznej podstaty zdržať sa konania smerujúceho k jej speňaženiu, teda k speňaženiu časti konkurznej podstaty. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ žiada, aby súd obmedzil činnosť správcu konkurznej podstaty spojenú s nakladaním s podstatou. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa zdôrazňuje, že usmerňovať činnosť správcu podstaty môže súd len v rámci konkrétneho konkurzného konania a rozhodnutím v inom súdnom konaní, nemožno správcovi konkurznej podstaty zakázať nakladanie s vecami zapísanými do súpisu podstaty, a to či už boli do konkurznej podstaty zapísané správne alebo podľa názoru navrhovateľa nesprávne. Postup správcu pri speňažovaní konkurznej podstaty úpadcu usmerňuje len konkurzný sudca. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď z tohto dôvodu návrh zamietol.

Odvolací súd tiež poukazuje na ustanovenie § 8 ZKV, v zmysle ktorého správca konkurznej podstaty zodpovedá za výkon svojej funkcie, ktorú je povinný samostatne vykonávať s odbornou starostlivosťou. Zároveň zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá priamo zákon (nielen ZKV) alebo mu ich ukladá konkurzný súd (§ 12 ZKV). V tejto súvislosti správca zodpovedá aj za svoj postup pri speňažovaní konkurznej podstaty.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a účastníkom ich náhradu nepriznal z dôvodu, že úspešný odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a neúspešnému navrhovateľovi nevzniklo právo na náhradu trov.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.